Burny Every over haar werk op Aruba

Het C.C.A. had gelijk, schrijft ons Burny Every, die eind december vorig jaar naar Aruba vertrok om het Zuidamerikaanse toneelstuk „Het testament van de hond" te gaan regisseren (in het Papiamentu) en enkele cursussen te geven. Waar het C.C.A. dan wel gelijk mee had? Dat de drie maanden, die Sticusa haar uitzond, erg krap waren. Het werden daarom vier maanden.

Burny Every in „Het testament van de hond" in de voorstelling die de Toneelgroep Theater ervan in Nederland gaf. Zij heeft dit stuk, in het Papiamentu, nu op Aruba geregisseerd.

De acteurs werken hard, schrijft ze. Dat is geen klein probleem, want velen werken overdag, sommigen beginnen zelfs om zes uur 's morgens, en dan valt het niet mee om 's avonds nog zo'n drie uren te repeteren. Ook hebben die acteurs dikwijls andere verplichtingen 's avonds, zijn wel eens ziek of moeten op de kinderen passen omdat de vrouw ziek is. Enkelen spelen ook nog „Een vlo in 't oor" dat Mascaruba in november vorig jaar uitbracht. Maar het loopt, dank zij het enthousiasme van de spelers en van Burny Every, die het regisseren zelf erg leuk vindt. Als actrice (ze maakt deel uit van de Toneelgroep Theater in Arnhem) ben je tijdens je werk zo met jezelf bezig – zegt ze – en nu ben ik met mensen bezig.

Ook de cursussen die ze geeft, meldt zij, gaan goed. Waar die cursus uit bestaat? Ontspannings-, ademhalings-, spraakoefeningen in het begin van de les en daarna oefeningen in observatie, ritme, geheugentraining (emotioneel geheugen), elementaire speloefeningen en improvisaties. De negende les is zij begonnen met tekstbehandeling. Een serie van 10 lessen over de basis van het toneelspelen. Door vertaling in Papiamentu en schrappen van overbodigheden wordt „Het testament van een hond" anders dan in Nederland, schrijft Burny Every, die in de voorstelling van Toneelgroep Theater in dit stuk heeft gespeeld. Zij heeft bovendien twee geweldige conza-spelers gevonden die de hele voorstelling ritmisch begeleiden. Ook heeft zij in San Nicolas een oudere man aangetroffen die vroeger gedanst heeft en nu de mensen de Braziliaanse passen voor de opening leert. Hij heeft zoveel feeling ervoor dat hij zelf een complete choreografie heeft gemaakt. Je zou het moeten zien, schrijft zij. Ja, we willen wel maar we kunnen niet. Jammer genoeg.

Sticusa journaal. - jrg. 3, no. 3 (15 mei 1973), p. 12